

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-09-05
Utbildningskontoret

Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kommundelsnämnderna

Revidering av regler för omsorg på obekväm arbetstid

Dnr: KS 17/263, UN 17/079

Sammanfattning av ärendet

Behov finns av att revidera reglerna för omsorg på obekväm arbetstid då den från och med 2017 även erbjuds på helger och röda dagar. I samband med detta föreslås även en del förtydliganden och tillägg i reglerna.

En omvärldsbevakning har genomförts och flertalet andra kommuners regler för omsorg på obekväm arbetstid har beaktats. Förändringarna som nu föreslås ligger i linje med hur andra kommuner formulerat sina regler.

Den största förändringen som föreslås är att vårdnadshavares situation ska vara sådan att behovet av omsorg på obekväm arbetstid är regelbundet och kontinuerligt återkommande – minst 4 tillfällen per månad eller 30 timmar per månad för att rätt till plats i omsorg på obekväm arbetstid ska anses föreligga.

Ett införande av de nya reglerna bör ske med respekt för att människor kan ha inordnat sitt liv efter de förutsättningar som givits av tidigare regler. För barn som nu är placerade inom omsorg på obekväm arbetstid kommer kravet på behov av omsorg minst 4 tillfällen eller 30 timmar i månaden att gälla först nästa höst (läsåret 2018/2019) då en ny behovsprövning görs i enlighet med de nya reglerna. Detta ger familjer som eventuellt berörs tid för att anpassa sig till de nya förutsättningarna. För nyplaceringar gäller samtliga regler direkt efter att de beslutats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-09-05

Förslag på reviderade regler för omsorg på obekväm arbetstid daterad 2017-08-25

Ärendet

Kommunen har bedrivit omsorg på obekväm arbetstid (nattis) på vardagar under flera år men under 2017 infördes omsorg på obekväm arbetstid även på helger och röda dagar. Utifrån detta måste reglerna ändras för att även omfatta helger och röda dagar. I samband med det föreslås även en del förtydliganden och tillägg i reglerna. Södertälje kommun var tidigt ute med att bedriva omsorg på obekväm arbetstid och de första och nuvarande reglerna beslutades under 2005. Vid det tillfället hade vi ingen erfarenhet av verksamheten och det fanns få andra kommuner att rådfråga. Under åren som gått har olika frågeställningar dykt upp, exempelvis kring vem/vilka som har rätt till omsorg på obekväm arbetstid, vad som gäller vid sjukdom och vad som gäller vid schemaändringar, vilket gör att det finns ett behov av att förtydliga

nuvarande regler. Reglernas utseende uppdateras samtidigt för att bättre efterlikna de regler som finns för ordinarie barnomsorg.

En omvärldsbevakning har genomförts och flertalet andra kommuners regler för omsorg på obekvämt arbetstid har beaktats. Förändringarna som nu föreslås ligger i linje med hur andra kommuner formulerat sina regler.

Föreslagna förändringar

- Reglerna ändras så att de även omfattar helger och röda dagar.
- Vem/vilka som har rätt till omsorg på obekvämt arbetstid förtydligas:
  - Vårdnadshavares ordinarie arbete ska vara förlagt till kvällar, nätter och helger. Sammanboende partner som ej är vårdnadshavare räknas även in i detta.
  - Behovet ska vara regelbundet och kontinuerligt återkommande – minst 4 tillfällen eller 30 timmar per månad.
  - Vårdnadshavare ska ha prövat möjligheten att ändra sina arbetstider samt även prövat andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg, exempelvis genom familj, släkt och vänner.
  - Plats i omsorg på obekvämt arbetstid upphör vid föräldraledighet och måste sökas på nytt vid behov.
- Behovsprövning införs varje nytt läsår.
- Vid lång sammanhängande närvaro införs en regel om att barnen bör ha minst två dygns sammanhängande ledighet per vecka.
- Regel införs att permanenta schemaändringar ska meddelas minst 14 dagar i förväg för att omsorg ska kunna garanteras. Vid akuta schemaändringar kan inte alltid omsorg garanteras.
- Det förtydligas att omsorg på obekvämt arbetstid inte erbjuds då vårdnadshavare har semester eller annan ledighet.
- Möjligheten för verksamheten att hålla stängt 1-2 dagar per termin för planering och/eller kompetensutveckling införs. Detta ska dock meddelas vårdnadshavare minst 4 veckor i förväg.
- Regel införs om att inga sjuka barn får vistas i verksamheten. Om en vårdnadshavare är sjuk får barnet inte vistas i verksamheten, om inte särskilda skäl föreligger.
- Det förtydligas att kommunen har rätt att säga upp platsen om den, utan särskilda skäl, inte nyttjats under två månader.

De förtydliganden och tillägg som föreslås i reglerna görs främst utifrån ett barnperspektiv och utifrån möjligheten att planera verksamheten men även utifrån att en större tydlighet helt enkelt blir bättre för både vårdnadshavare och verksamhet. Det minimerar missförstånd och oklarheter. Flera förtydliganden och tillägg gäller redan idag i verksamheten men blir nu nedskrivna, exempelvis regler om sjukdom och schemaändringar.

Den största förändringen som föreslås är att vårdnadshavares situation ska vara sådan att behovet av omsorg på obekvämt arbetstid är regelbundet och kontinuerligt återkommande – minst 4 tillfällen per månad eller 30 timmar per månad för att rätt till plats i omsorg på obekvämt arbetstid ska anses föreligga. Detta görs ur ett barnperspektiv då det är viktigt med trygghet och kontinuitet för de barn som ska ha omsorg på obekvämt arbetstid, särskilt när det gäller det

viktiga relationskapandet mellan barn och personal. Liknande regler finns i de flesta andra kommuner som ingått i kontorets omvärldsbevakning.

Ett införande av de nya reglerna bör ske med respekt för att människor kan ha inordnat sitt liv efter de förutsättningar som givits av tidigare regler. För barn som nu är placerade inom omsorg på obekvämlig arbetstid kommer kravet på behov av omsorg minst 4 tillfällen eller 30 timmar i månaden att gälla först nästa höst (läsåret 2018/2019) då en ny behovsprövning görs i enlighet med de nya reglerna. Detta ger familjer som eventuellt berörs tid för att anpassa sig till de nya förutsättningarna. För nyplaceringar gäller samtliga regler direkt efter att de beslutats.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En revidering av reglerna för omsorg på obekvämlig arbetstid medför inga ekonomiska konsekvenser. I verksamheten finns cirka 30 barn inskrivna och kostnaden blir generellt sett inte högre eller lägre utifrån enstaka barn då personalkostnaden, som är den absolut största kostnaden i verksamheten, är oförändrad.

Utbildningskontorets förslag till utbildningsnämnden och kommundelsnämnderna:

Nämnden tillstyrker reviderade regler för omsorg på obekvämlig arbetstid, daterade 2017-08-25.

Utbildningskontorets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beslutar att reviderade regler för omsorg på obekvämlig arbetstid, daterade 2017-08-25, godkänns och börjar gälla från 2017-11-07.

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Monica Sonde

Utbildningsdirektör

Handläggare: Stefan Sundbom
Verksamhetsstrateg förskola
Strategi och verksamhetsstöd
Telefon (direkt): 08-523 063 04
E-post: stefan.sundbom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Handläggaren

Regler för omsorg på obekvämt arbetstid

Gäller från 171107

Allmänt om verksamheten

Kommunen ska enligt kap. 25, § 5 Skollagen (2010:800) sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Med barnomsorg på obekvämt arbetstid menas de tider då ordinarie förskole- och fritidsverksamhet är stängd d.v.s. klockan 18.30–06.30 samt helger. Med sträva efter menas att en kommun ska ha ambitionen att tillhandahålla omsorg även under obekvämt arbetstid för de familjer som har behov av det. Det är viktigt att notera att bestämmelsen inte innebär någon rättighet för vårdnadshavare att få omsorg på obekvämt arbetstid. Vårdnadshavare har eget ansvar att lösa detta omsorgsbehov för sina barn.

Södertälje kommun erbjuder omsorg på obekvämt arbetstid på Oxbackens förskola, avdelning John Blund. Verksamheten har öppet från kl. 18:30 till kl. 06:30 på vardagar samt dygnet runt på helger och röda dagar. Verksamheten vänder sig till förskolebarn 1-5 år samt till barn 6-13 år som har rätt till skolbarnsomsorg. Det finns endast ett begränsat antal platser och sökande till denna verksamhet omfattas inte av platsgarantin.

Rätt till plats

Verksamheten vänder sig till vårdnadshavare med barn som är folkbokförda i Södertälje kommun vars ordinarie arbete är förlagt till kvällar, nätter och helger. Vårdnadshavares situation ska vara sådan att behovet av omsorg på obekvämt arbetstid är regelbundet och kontinuerligt återkommande – minst 4 tillfällen per månad eller 30 timmar per månad för att rätt till plats i omsorg på obekvämt arbetstid ska anses föreligga.

Vårdnadshavarna ska ha prövat möjligheten att ändra sina arbetstider samt även prövat andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg, exempelvis genom familj, släkt och vänner.

Omsorg på obekvämt arbetstid kan beviljas för:

- Ensamstående vårdnadshavare med obekväma arbetstider.
- Sammanboende vårdnadshavare där båda parter arbetar obekväma arbetstider.
- Vårdnadshavare som är sammanboende med annan person än barnets andra vårdnadshavare, om den nya partnern även arbetar på obekvämt arbetstid. Det är således det gemensamma hushållets begränsade möjlighet att ta hand om barnet som avgör huruvida man har rätt till omsorg på obekvämt arbetstid.

När det gäller vårdnadshavare som har gemensam vårdnad, men är folkbokförda på olika adresser, är grundregeln att de gemensamt förväntas lösa barnets behov av tillsyn på obekvämt arbetstid. En prövning sker dock i varje enskilt fall.

Den eller de som, enligt ovan, anmäler behov av omsorg på obekvämt arbetstid ska styrka behovet med:

- arbetsgivarintyg, som bekräftar arbete på obekvämt tid samt att det inte går att ordna arbetstidsbyte
- arbetstidsschema
- en redogörelse för att andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg, exempelvis genom familj, släkt och vänner har prövats.

Ingen omsorg erbjuds innan vårdnadshavare inkommit med dokument från arbetsgivaren som styrker att det handlar om ordinarie obligatorisk arbetstid som inte är möjligt att ändra. Omsorg beviljas inte heller innan familjens egna möjligheter att tillgodose behovet av omsorg klargjorts.

Läsårsvis, inför varje höst, ska förnyade intyg och scheman som styrker fortsatt behov lämnas in. Görs inte detta kan placeringen sägas upp då behov inte längre kan påvisas.

Plats i omsorg på obekvämt arbetstid upphör vid föräldraledighet och måste sökas på nytt vid behov.

Vistelsetider

Placeringstid bestäms av verksamhetsansvarig i samråd med vårdnadshavaren. Det är vårdnadshavares arbetstider samt resor till och från arbetet som ligger till grund för barnens placeringstider.

Vid lång sammanhängande närvaro bör barnen ha minst två dygns sammanhängande ledighet per vecka.

Permanent schemaändringar ska meddelas verksamheten minst 14 dagar i förväg för att omsorg ska kunna garanteras. Akuta schemaändringar ska skyndsamt meddelas verksamheten men i dessa fall kan omsorg inte alltid garanteras.

Vårdnadshavare har inte rätt till omsorg på obekvämt arbetstid under semester eller annan ledighet.

Verksamheten stänger

Verksamheten har möjlighet att hålla stängt en till två dagar per termin för exempelvis planering eller kompetensutveckling. Detta meddelas senast 4 veckor i förväg. Ingen omsorg erbjuds vid dessa tillfällen.

Anmälan

Anmälan sker i enlighet med ordinarie ansökningsförfarande för förskolan.

Det finns endast ett begränsat antal platser och sökande till denna verksamhet omfattas inte av platsgaranti. När ledig plats uppstår erbjuds det barn som står i tur. Undantag kan förekomma på samma villkor som vid förskola på dagtid.

Inskolning

Inskolning till verksamheten sker efter överenskommelse i varje enskilt fall.

Lämning och hämtning

Det är vårdnadshavare som ombesörjer lämning och hämtning vid omsorg på obekvämt arbetstid. Kan detta ej ombesörjas av vårdnadshavare sker prövning av hjälpbehov i varje enskilt fall (OBS! Gäller endast för barn som är 6-13 år och har rätt till skolbarnsomsorg).

Lämning och hämtning av barn, kvällstid, får ske senast kl. 22:00.

Lämning av barn, morgontid, får ske tidigast kl. 05:00.

Hämtning av barn, efter nattomsorg, får ske tidigast kl. 06:30.

Vid sjukdom

Om barnet insjuknar på förskolan kontaktar vi vårdnadshavare, som då behöver hämta sitt barn så snart som möjligt. Inga sjuka barn vårdas på förskolan.

Om en vårdnadshavare är sjuk får barnet inte vistas på förskolan, om inte särskilda skäl föreligger.

Avgifter

Avgift för verksamheten debiteras enligt Södertälje kommuns taxa. Maxtaxa gäller. Erhåller barnen både dag- och nattverksamhet debiteras ingen extra avgift.

Uppsägning

Uppsägning av plats sker på samma villkor som för dagplacering på förskola och skolbarnsomsorg. Uppsägningstiden är två månader och räknas från det datum den skriftliga uppsägningen inkom till kommunen. Om platsen utan särskilda skäl inte har nyttjats under två månader sammanhängande tid, kan platsen sägas upp av kommunen med omedelbar verkan då behov inte längre kan anses föreligga.